

Datum

11 december 2025

Onderwerp

Integriteitsbeleid bestuurders gemeente Oss 2026

Aantal bijlagen

5

Wat adviseert het fractievoorzittersoverleg te besluiten?

1. Het integriteitsbeleid bestuurders gemeente Oss 2026 vast te stellen. Het integriteitsbeleid bestaat uit:
 - a. Integriteitsbeleid voor bestuurders gemeente Oss inclusief het onderzoeksprotocol
 - i. Bijlage: Manifest
 - b. Gedragscode
 - c. Geheim, vertrouwelijk, de regels
 - d. Protocol integriteit wethouders
 - e. Veiligheids- en Agressieprotocol bestuurders
2. De gedragscode bestuurders gemeente Oss 2018, inclusief het bijbehorende integriteitsbeleid bestuurders' en 'Niet openbaar, vertrouwelijk, geheim? De Regels' in te trekken.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De Gemeentewet bepaalt dat er een gedragscode is voor raadsleden, het college en de burgemeester. In Oss hebben alle bestuurders een gezamenlijk integriteitsbeleid en ook een gezamenlijke gedragscode. De gedragscode is een richtsnoer voor integer handelen. Het bevat regels over belangenverstrengeling, nevenfuncties informatie en vertrouwelijkheid. De gedragscode staat niet op zichzelf. De code is een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid in Oss. Het is belangrijk om regelmatig te spreken over integriteit en hoe we met elkaar het gesprek voeren in de raadzaal, de collegekamer en daarbuiten. Het integriteitsbeleid in Oss bestaat uit:

- a) Integriteitsbeleid inclusief het onderzoeksprotocol
 - a. Bijlage: Manifest
- b) Gedragscode
- c) Geheim, vertrouwelijk, de regels
- d) Protocol integriteit wethouders
- e) Veiligheids- en Agressieprotocol bestuurders

Tijdens een integrale opiniecommissie op 5 september 2024 hebben college en raad samen gesproken over het integriteitsbeleid. Het college zat als een soort 11^e partij aan tafel en kon ook zijn inbreng geven. Het agressieprotocol is toen niet besproken.

De opbrengst naar aanleiding van de opiniecommissie Integriteit was als volgt:

- Meerdere partijen gaven aan het van belang te vinden het integriteitsbeleid regelmatig te bespreken. Dit is nu expliciet benoemd in het integriteitsbeleid.
- Partijen geven het belang aan van elkaar aanspreken. Dit is opgenomen in het integriteitsbeleid en bij de kernbegrippen in de gedragscode.
- Mogelijkheid om contact op te nemen met een externe vertrouwenspersoon wordt opgenomen (bij de vereniging van raadsleden en bij de vereniging van wethouders en vereniging van burgemeesters). Mochten hier kosten aan verbonden zijn dan worden deze vergoed.
- CDA heeft verzocht om een andere formulering rondom de Hei-dag. Dit is verwerkt.
- GroenLinks pleit voor een integriteitscoördinator. GroenLinks wil borgen dat bestuurders toegang hebben tot een onafhankelijk vertrouwenspersoon. Bestuurders hebben de mogelijkheid om via hun eigen beroepsvereniging een beroep te doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

- Het woord kwetsend in de gedragscode leverde veel discussie op; Dit woord is geschrapt.
- De relevante wetsartikelen worden opgenomen in het stuk (o.a. bij de commissie geloofsbrieven)
- We voegen een lid toe aan artikel 6 van de gedragscode, dat meer specifiek bescherming biedt aan de ambtenaren
- Bij het 'Niet openbaar, vertrouwelijk, geheim. De regels' nemen we op dat het college uitlegt waarom iets vertrouwelijk of geheim is.
- De SP wil duidelijkheid rol van de commissie geloofsbrieven. De taken van de commissie geloofsbrieven volgen uit de Gemeentewet. De commissie geloofsbrieven constateert of er belemmeringen zijn voor de benoembaarheid van een raadslid of wethouder. Dit doet de commissie op basis van de Gemeentewet (artikel 10, 11, 12 en 13 van de Gemeentewet). De taken van de commissie geloofsbrieven maken geen onderdeel uit van het integriteitsbeleid. In het beleid wordt wel verwezen naar de Gemeentewet.
- GroenLinks stelde de vraag wie in integriteitskwesaties rondom de burgemeester de plaatsvervanger is van de burgemeester; Dit moet de plaatsvervangend voorzitter van de raad zijn. Hij zal de zaak aanhangig maken bij de commissaris van de koning.
- Men mist het manifest op punten: graag koppelen aan integriteitsbeleid. Het manifest wordt als bijlage opgenomen bij het integriteitsbeleid. De waarden van het manifest nemen we op in de gedragscode.
- VVD en GroenLinks: Hoofdstuk 7 mist. Hoe handhaaf ik de regels. Er is een extra artikel opgenomen in de gedragscode.
- Voorbeelden kunnen de gedragscode verhelderen. Er zijn voorbeelden opgenomen bij de gedragscode.
- D66 pleit voor een verplichte digitale training. Hier was in de commissie weinig draagvlak voor. De griffie besteedt tijdens de nieuwe raadsperiode uitgebreid aandacht aan het integriteitsbeleid. Niet alleen tijdens de inwerkperiode maar ook op andere momenten tijdens de raadsperiode. In het integriteitsbeleid is de blijvende aandacht voor het onderwerp opgenomen.

De inbreng van de partijen inclusief de inbreng van het college is verwerkt in de stukken.

Op verzoek van het fractievoorzittersoverleg is het agressieprotocol voor bestuurders toegevoegd aan het integriteitsbeleid. Het maatschappelijk debat verhardt en bestuurders worden steeds vaker geconfronteerd met intimidatie, bedreiging en agressie. Het protocol biedt duidelijke normen (Emotie mag, agressie niet!) en handelingskaders, waardoor

bestuurders hun taken veilig en zonder druk kunnen uitvoeren. Dit is essentieel om het democratisch proces te beschermen.

Welk resultaat willen we bereiken?

Eén actueel, helder leesbaar integriteitsbeleid voor alle bestuurders van de gemeente Oss. Hierin zijn alle afspraken over integriteit opgenomen. De toevoeging met het agressieprotocol zorgt voor een antwoord op de toenemende verharding in de maatschappij en ondersteunt het streven naar een weerbare overheid. Het doel van het brede integriteitsbeleid is om de integriteit van het democratisch proces te verhogen.

De raad neemt een besluit over het integriteitsbeleid bestuurders gemeente Oss. Ook het college stelt het integriteitsbeleid voor bestuurders vast. Bij het inwerkprogramma voeren college en raad weer het gesprek over integriteit.

Welke argumenten zijn er voor dit advies? (=want)

Bestuurders moeten een gedragscode hebben. Wanneer bestuurders één gedragscode hebben helpt dit bij het gesprek over integriteit. Het is makkelijker om elkaar in kwesties over integriteit aan te spreken, maar ook om integriteitskwesties te voorkomen. De code is een belangrijk onderdeel van het integriteitsbeleid voor bestuurders in Oss. Het brede integriteitsbeleid bevat afspraken hoe bestuurders met elkaar omgaan, hoe ze omgaan met informatie en wat te doen als dingen niet gaan volgens de gemaakte afspraken. Daarom bevat het integriteitsbeleid ook nog het onderzoeksprotocol. Hierin staan handvatten hoe om te gaan met signalen over integriteitsschendingen.

Het doel van het agressieprotocol is om bestuurders weerbaarder te maken. Het agressieprotocol voor bestuurders is afgestemd met het agressieprotocol voor medewerkers van de gemeente Oss. We hebben dezelfde afspraken en procedures bij incidenten. Het agressieprotocol is een hulpmiddel. Het biedt duidelijkheid, praktische ondersteuning en het versterkt de veiligheid van bestuurders.

Wat zijn tegenargumenten of risico's? (=maar)

n.v.t.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Het vaststellen van integriteitsbeleid heeft geen financiële gevolgen. Het agressieprotocol maakt gebruik van bestaande middelen, processen en ondersteuningsstructuren van de ambtelijke organisatie. Eventuele kosten voor training en nazorg kunnen o.a. opgevangen worden binnen reguliere budgetten voor veiligheid en integriteit.

b. Communicatie

Het integriteitsbeleid voor bestuurders gemeente Oss publiceren we op de website www.oss.nl

c. Uitvoering

-

d. Overlegd met

Fractievoorzitters , Griffie, afdelingshoofd Bestuur en Advies, Afdelingshoofd Publiekscentrum, P&O adviseur rechtspositie, teamleider Openbare Orde en Veiligheid, Teamleider facilitair

Samenvatting